

УДК 351.86

О. В. Капитик,
здобувач, Хмельницького університету управління та права

ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВНИХ МЕХАНІЗМІВ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

О. Kapshtyk,
Candidate for a degree of Khmelnytskyi university of management and law

CHARACTERISTICS OF STATE MECHANISMS OF STRATEGIC COMMUNICATIONS IN THE SECURITY AND DEFENSE SECTOR OF UKRAINE

У статті автор проаналізував існуючі поняття "механізми державного управління" та спираючись на класифікацію механізмів у галузі науки державного управління, запропонував такі державні механізми стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України: організаційний, кадровий та правовий. Під організаційним механізмом стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України пропонується створення та організація навчально-наукових центрів стратегічних комунікацій у складових сектору безпеки і оборони, відповідно до принципів і стандартів прийнятих державами-членами НАТО. З метою розвитку кадрового механізму стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України, автор пропонує розробити зміст курсової підготовки фахівців у сфері стратегічних комунікацій за напрямками, визначеними у Стратегічному оборонному бюлетені. Як правовий механізм стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України розглядається Концепція освітньої діяльності стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України, дотримання вимог якої підвищить взаємодію в органах державної влади, конкретизує діяльність навчально-наукових центрів стратегічних комунікацій та удосконалить рівень підготовки фахівців у сфері стратегічних комунікацій.

In this article the author analyzed the existing concepts of "mechanisms of public administration" and based on the classification of mechanisms in the field of public administration science proposed the following state mechanisms of strategic communications in the security and defense sector of Ukraine: organizational, personnel and legal. Under the organizational mechanism of strategic communications in the security and defense sector of Ukraine, it is proposed to set up and organize educational and research centers of strategic communications in the security and defense sector in accordance with the principles and standards adopted by NATO member states. In order to develop the personnel mechanism of strategic communications in the security and defense sector of Ukraine, the author proposes to develop the content of course training of specialists in the field of strategic communications in the directions defined by the Strategic Defense Bulletin. As the legal mechanism of strategic communications in the security and defense sector of Ukraine, the Concept of educational activities of strategic communications in the security and defense sector of Ukraine is considered, the compliance with which will increase interaction in public authorities, specify the activities of educational and research centers of strategic communications and improve the level of training of specialists in the field of strategic communications.

*Ключові слова: стратегічні комунікації, сектор безпеки і оборони, державні механізми, координація.
Key words: strategic communications, security and defense sector, state mechanisms, coordination.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ АБО ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Доктрина інформаційної безпеки України визначає, що одним із життєво важливих інтересів суспільства і держави є розвиток системи стратегічних комунікацій

України [1]. Враховуючи зазначене, в Міністерстві інформаційної політики України функціонує Сектор стратегічних комунікацій, до основних завдань якого належать:

створення умов для впровадження елементів системи стратегічних комунікацій в органах державної влади України;

розробка концептуальних документів та інших типів проектів актів з розвитку системи стратегічних комунікацій в Україні, включаючи національні, регіональні та міжнародні комунікації;

забезпечення міжвідомчої координації: розробка принципів та політик співпраці у сфері стратегічних комунікацій;

розробка системи професійної підготовки у сфері стратегічних комунікацій;

підтримка співпраці України з експертами, які мають відповідний досвід у галузі стратегічних комунікацій, вивчення досвіду відповідних держав-партнерів;

забезпечення створення механізмів моніторингу відкритих джерел інформації для потреб стратегічних комунікацій [2].

Успішне виконання цих завдань передбачає створення та розвиток державних механізмів стратегічних комунікацій в Україні.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, У ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ЦІЄЇ ПРОБЛЕМИ

На сьогодні немає єдиного підходу до визначення та розуміння терміна "механізми державного управління, але концептуальні засади зазначеного терміна висвітлено у працях таких провідних вітчизняних і зарубіжних учених у галузі державного управління: В.Б. Авер'янова, Г.В. Атаманчука, В.Д. Бакуменка, Д.Ф. Дукова, В.М. Князева, Р.Р. Ларіної, Н.Р. Нижник, Г.С. Одінцової, Ю.А. Тихомирова, Л.П. Юзькова та ін. Питання підвищення ефективності сектору безпеки і оборони України через введення нових державних механізмів розглянуті у роботах А.С. Сіцінського, М.В. Сіцінської, О.Ф. Сальнікової, Ю.С. Дмитренка тощо. Однак, проблематика створення та розвитку державних механізмів стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України потребує ґрунтовного наукового дослідження у цій сфері.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті полягає у формулюванні державних механізмів стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони на основі комплексного дослідження поняття "механізми державного управління".

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Елементом категорії "механізм державного управління" є поняття "механізм" (із грец. — знаряддя, машина). Згідно зі Словником іншомовних слів — це:

внутрішня будова машини, приладу, апарату, що приводить їх у дію (годинниковий механізм, механізм насоса);

у переносному значенні — система, устрій, що визначають порядок якого-небудь виду діяльності, процесу (державний механізм, механізм виконання закону). У державному управлінні поняття "механізм" вживається саме в переносному значенні [3].

У теорії державного управління Н.Р. Нижник розглядає механізм управління як складову частину систе-

ми управління, що забезпечує вплив на фактори, від стану яких залежить діяльність управлінського об'єкта [4].

Вчений Г.В. Атаманчук вважає, що механізм формування й реалізації державного управління — це сукупність і логічний взаємозв'язок соціальних елементів, процесів і закономірностей, через які суб'єкт державного управління (його компоненти) "охоплює" потреби, інтереси й цілі суспільства в управлінському впливі, закріплює їх у своїх управлінських розв'язках і діях, і практично втілює їх у життя, спираючись на державну владу [5].

Дослідник В.Д. Бакуменко визначає, що механізм державного управління — це сукупність практичних заходів, засобів, важелів, стимулів, за допомогою яких органи державної влади впливають на будь-які суспільні відносини з метою досягнення поставлених цілей [6].

Вчений Д.Ф. Дуков пропонує наступне визначення: механізм державного управління — це система державних органів (установ) управління, які за допомогою низки інструментів (засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, принципи, заходи та ін.) та наявних ресурсів забезпечують вплив на об'єкт управління для досягнення певної мети державного управління [7]. Також вчений наголошує, що елементи механізму державного управління як системи, можна визначити як органи державного управління (суб'єкт управління), які за допомогою інших елементів — засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, інструменти, принципи, заходи — забезпечують функціонування механізму державного управління та досягнення певної мети державного управління. Системний підхід передбачає, що елементи системи виступають як системи більш низького порядку. Такими підсистемами можуть бути окремі державні органи (установи), інструменти, функції тощо. Механізм державного управління як система може бути представлено у різних аспектах та на різних рівнях. Тобто механізм може мати ієрархічну структуру, відображати різні аспекти — політичний, адміністративний, економічний, соціальний, правовий, організаційний тощо [7; 8].

Використання методу систематизації вітчизняних і зарубіжних теоретичних підходів до змісту категорії "механізми державного управління" дало змогу К.С. Кандагурі розробити їх класифікацію з позицій засобів і способів, системи та сукупності дій, яку автор взяв за основу характеристики механізмів у власному дослідженні [9]:

— механізм як засіб та спосіб — В.Д. Бакуменко, А.Г. Гладишев, В.Б. Дзюндзюк, В.В. Іванов, М.М. Іжа, В.М. Князев, О.Б. Коротич, В.Я. Малиновський, Н.М. Мельтюхова, Н.С. Миронова, Г.С. Одінцова, В.В. Патрушев, Т.І. Пахомова;

— механізм як система — В.Б. Авер'янов, О.В. Балуєва, А.В. Владзимирський, Ю.Д. Древаль, Р.Р. Ларіна, О.А. Машков, Н.Р. Нижник, В.Ю. Пересоляк, Л.Л. Приходченко, Р.М. Рудніцька, О.Г. Сидорчук, О.М. Стельмах;

— механізм як сукупність дій — А.І. Баврін, О.І. Жучков.

На думку О.В. Федорчака, комплексний механізм державного управління може складатися із таких видів

механізмів: економічного (механізми державного управління банківською, грошово-валютною, інвестиційною, інноваційною, кредитною, податковою, страховою діяльністю тощо); мотиваційного (сукупність командно-адміністративних та соціально-економічних стимулів, що спонукають державних службовців до високоефективної роботи); організаційного (об'єкти, суб'єкти державного управління, їх цілі, завдання, функції, методи управління та організаційні структури, а також результати їх функціонування); політичного (механізми формування економічної, соціальної, фінансової, промислової політики тощо); правового (нормативно-правове забезпечення: закони і постанови Верховної Ради України, укази Президента, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України, а також методичні рекомендації та інструкції тощо) [10].

Отже, у науковій літературі розглядаються такі види механізмів державного управління: політичні, економічні, соціальні, організаційні, правові, мотиваційні та комплексні.

Беззаперечним є той факт, що рівень забезпечення державної безпеки України залежить насамперед від ефективності функціонування відповідних органів державної влади, чіткого розподілу відповідальності і повноважень у визначених сферах діяльності та налагодженої взаємодії між ними. Тому з метою підвищення рівня взаємодії складових сектору безпеки і оборони України, автор, спираючись на класифікацію механізмів у галузі науки державного управління, пропонує розглянути та застосовувати наступні державні механізми стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України: організаційний, кадровий та правовий.

Розглянемо детальніше організаційні механізми державного управління. Вчені Н.Р. Нижник та О.А. Машков наголошують, що організаційний механізм державного управління — це сукупність різних за своєю природою конкретних організаційних елементів у механізмі, що повинні організувати регулювання, управління в інтересах державної влади, ефективну діяльність державно-управлінської системи [11]. Також виокремлюють його різновиди відповідно до основних параметрів організаційного процесу:

- організаційно-структурний;
- організаційно-технічний;
- організаційно-економічний;
- організаційно-адміністративний та комплексний [9].

Дослідник В.В. Калюжний, розглядає організаційний механізм як "послідовність етапів проектування структур, детального аналізу і визначення системи цілей, продуманого виділення організаційних підрозділів і форм їх координації для забезпечення функціонування деякого комплексу..." [9].

Конкретизуючи організаційний механізм у державному управлінні, вчений К.С. Кандагура зауважує, що він являє собою підсистему управління, призначену для перетворення певного організуючого впливу органу державної влади (суб'єкта) у бажану (цільову) поведінку, результативність та ефективність діяльності об'єкта управління [9].

Також під організаційним механізмом розуміють складний комплекс із внутрішньою або зовнішньою підсистемами управління та, відповідно, як послідов-

ність етапів проектування структур, детальний аналіз і визначення системи цілей, продумане виділення організаційних підрозділів і форм їх координації для забезпечення функціонування організаційної системи. Кінцевим результатом функціонування організаційного механізму є побудова організаційної впорядкованості, узгодженої взаємодії більш-менш диференційованих і автономних частин цілого, зумовленої його будовою та сукупністю процесів або дій, що ведуть до утворення і вдосконалення взаємозв'язків між частинами цілого [11].

Отже, з метою створення умов для впровадження елементів системи стратегічних комунікацій в органах державної влади України; забезпечення міжвідомчої координації в розробці принципів та політик співпраці у сфері стратегічних комунікацій; підтримки співпраці України з експертами та вивчення досвіду держав-партнерів у зазначеній сфері, — як організаційний механізм стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони розглядатимемо: створення та організацію навчально-наукових центрів стратегічних комунікацій в складових сектору безпеки і оборони, відповідно до принципів і стандартів прийнятих державами-членами НАТО та впровадження наукових результатів в інтересах органів державної влади України на підтримку формування та реалізації політики у сфері безпеки і оборони України.

Розглянемо детальніше кадровий механізм у галузі державного управління.

Реалії сьогодення свідчать, що функціонування Української держави безпосередньо залежить від професіоналізму кадрів у секторі безпеки і оборони. І хоча професіоналізм керівних кадрів також залежить і від особистості, його формування і розвиток більшою мірою регулюється державою. Держава повинна забезпечувати спеціальну підготовку кадрів у сфері безпеки і оборони, як це робиться, наприклад, в освітніх закладах США, Німеччини, Латвії та інших країнах, де, зокрема, на професійному рівні готуються професіонали у сфері стратегічних комунікацій.

Беззаперечним є той факт, що кадровий потенціал у секторі безпеки і оборони залежить від якості спеціальної підготовки, яка інтегрує елементи професійного навчання і підвищення кваліфікації кадрів.

Тобто від якості поставленої мети навчання, використаного ресурсу та отриманого ефекту залежить якісна зміна в кадровому механізмі стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України. І в першу чергу це залежить від такого ресурсу підготовки, як зміст навчання, що безпосередньо впливає на якісну зміну особистості:

у мотиваційно-ціннісній сфері — сформованість моральних та особистісних якостей, мотивів, потреб, установок, соціальних норм та цінностей відповідно до вимог сучасного українського суспільства та європейських стандартів;

у поведінковій сфері — у досягненні ефективних результатів професійної діяльності шляхом розвитку принципів гуманізму й демократизму в державному управлінні;

у професійній сфері — у наявності спеціальної освіти та досвіду роботи у складових сектору безпеки і оборони.

Отже, на виконання державного завдання із розробки системи професійної підготовки у сфері стратегічних комунікацій та, відповідно, завдання дослідження — розвитку кадрового механізму стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони, автор пропонує розробити зміст курсової підготовки фахівців у сфері стратегічних комунікацій за напрямами визначеними Стратегічним оборонним бюлетенем, а саме [12]:

імплементация організаційної структури стратегічних комунікацій для координації комунікаційної активності на стратегічному рівні відповідно до стандартів (принципів) НАТО для підтримки політики стратегічних комунікацій та координації комунікаційної діяльності;

імплементация організаційної структури стратегічних комунікацій для координації комунікаційної активності на операційному та тактичному рівнях відповідно до стандартів (принципів) НАТО для підтримки політики стратегічних комунікацій;

організація моніторингу інформаційного простору (включаючи медіа-моніторинг і вивчення громадської думки) та обміну аналітичними даними в загальнодержавній системі моніторингу та оцінки інформаційного простору;

обґрунтування політики і процесу для ефективного виконання завдань стратегічних комунікацій відповідно до стандартів НАТО, спрямованих на підтримку цілей загальної урядової комунікаційної стратегії.

В енциклопедичному словнику з державного управління визначено, що правові механізми — це комплекси взаємопов'язаних юридичних засобів, об'єктивованих на нормативному рівні, необхідних та достатніх для досягнення певної мети. Об'єктивною підставою для формування категорії "правові механізми" є факт існування у структурі права як простих, так і складних елементів. Поєднання цих елементів у певній послідовності для досягнення конкретної правової мети утворює "правовий механізм". Правові механізми як особливі конструкції права поєднують певне коло правових засобів, серед яких права, обов'язки, заборони, принципи, презумпції, терміни, процедури, заходи відповідальності, заходи заохочення тощо. Сутнісною властивістю та системо утворюючим чинником правових механізмів є його зв'язок з конкретною метою або їх сукупністю. За цією ознакою правові механізми можна визначити як юридичну технологію, призначену для реалізації правомірних інтересів суб'єктів права. Іншою необхідною властивістю правового механізму є його системність, що передбачає не довільне поєднання різних юридичних феноменів, а упорядковану, взаємопов'язану сталу сукупність правових інструментів, які утворюють довшену інструментальну структуру [13].

У дослідженні автор пропонує розуміти та розглядати як правовий механізм стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України — Концепцію освітньої діяльності стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України. Дотримання вимог якої підвищить взаємодію у секторі безпеки і оборони, конкретизує діяльність навчально-наукових центрів стратегічних комунікацій та удосконалив рівень підготовки фахівців у сфері стратегічних комунікацій.

На підставі аналізу характеристик вищезазначених механізмів запропоноване авторське визначення державних механізмів стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України як комплексу взаємопов'язаних організаційних, кадрових, правових засобів координації та контролю органів державної влади, які спрямовані на забезпечення державної безпеки за допомогою стратегічних комунікацій.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, автор проаналізував існуючі поняття "механізми державного управління" та спираючись на класифікацію механізмів у галузі науки державного управління запропонував наступні державні механізми стратегічних комунікацій у секторі безпеки і оборони України: організаційний, кадровий та правовий, які більш детально будуть розкриті у наступних статтях дослідження.

Література:

1. Указ Президента України "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року "Про Доктрину інформаційної безпеки України" від 25.02.2017 № 47/20176 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/47/2017>
2. Сектор стратегічних комунікацій Міністерства інформаційної політики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://mip.gov.ua/content/sektostrategichnih-komunikacij.html>
3. Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання / За ред. С.Я. Єрмоленко; Худож.-оформлювач Б.П. Бублик. — Харків: Фоліо, 2006. — 623 с.
4. Державне управління в Україні. / За заг. ред. Н.Р. Нижник, В.М. Олуйка. — Львів: Львівська політехніка, 2002. — 352 с.
5. Атаманчук Г.В. Государственное управление. учебное пособие / Г.В. Атаманчук. — М.: Энциклопедия управленческих знаний, 2000. — 188 с.
6. Бакуменко В.Д. Виявлення комплексу проблем державного управління процесами європейської та євроатлантичної інтеграції України, розробка пропозицій щодо вдосконалення системи державного управління цими процесами: наук.-досл. робота [Електронний ресурс] / В.Д. Бакуменко, Д.О. Безносенко. — К.: НАДУ при Президентіві України; Центр навчання і досліджень з європейської та євроатлантичної інтеграції України. — 41 с. — Режим доступу: <http://www.nareurostudies.org.ua/2-2.rtf>
7. Дуков Д.Ф. Аналіз сутності поняття "механізм державного управління" та побудова його узагальненого визначення / Д.Ф. Дуков // Актуальні проблеми державного управління. — 2015. — № 1. — С. 39—48.
8. Дуков Д.Ф. Структура механізмів державного управління та методичний підхід до її формування / Д.Ф. Дуков // Ефективність державного управління. — 2016. — Вип. 1—2 (1). — С. 229—236.

9. Кандагура К.С. Механізм державного управління у сфері взаємовідносин влади з інститутами громадянського суспільства [Електронний ресурс] / К.С. Кандагура // Держ. упр.: удосконалення та розвиток. — 2015. — № 1. — Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=808>

10. Федорчак О. В. Класифікація механізмів державного управління / О.В. Федорчак // Демократичне врядування [Електронний ресурс]. — 2008. — № 1. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeVr/2008-01/O_Fedorchak

11. Нижник Н.Р. Системний підхід в організаціях державного управління: навч. посіб. / Н.Р. Нижник, О.А. Машков; за заг. ред. Н.Р. Нижник. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 159 с.

12. Указ Президента України "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України" від 06.06.2016 № 240/2016 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/240/2016>

13. Енциклопедичний словник з державного управління / Ю.П. Сурмін та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка та ін. — К.: НАДУ, 2010. — 820 с.

References:

1. President of Ukraine (2017), Decree "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated December 29, 2016, "On the Doctrine of Information Security of Ukraine"", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/47/2017> (Accessed 05 Aug 2018).

2. Ministry of Information Policy of Ukraine (2018), "Strategic Communications Sector", available at: <https://mip.gov.ua/content/sector-strategichnih-komunikacij.html> (Accessed 05 Aug 2018).

3. Yermolenko, S.Ya. (2006), Slovnyk inshomovnykh sliv: tlumachennia, slovotvorennia ta slovovzhyvannia [Dictionary of foreign words: interpretation, word formation and word-formation], Folio, Kharkiv, Ukraine.

4. Nyzhnyk, N.R. and Olujko, V.M. (2002), Derzhavne upravlinnia v Ukraini [Public administration in Ukraine], L'viv'ska politekhnika, L'viv, Ukraine.

5. Atamanchuk, H.V. (2000), Hosudarstvennoe upravlenye [Public administration], Entsyklopedyia upravlencheskykh znanyj, Moscow, Russia.

6. Bakumenko, V.D. and Beznosenko, D.O. (2007), "Identification of a complex of problems of state management of the processes of European and Euro-Atlantic integration of Ukraine, elaboration of proposals for improving the system of public administration of these processes", available at: <http://www.napa-eurostudies.org.ua/2-2.rtf> (Accessed 05 Aug 2018).

7. Dukov, D.F. (2015), "Analysis of the essence of the concept of "mechanism of state governance" and the construction of its generalized definition", Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia, vol. 1, pp. 39—48.

8. Dukov, D.F. (2016), "Structure of mechanisms of public administration and methodical approach to its formation", Efektyvnist' derzhavnoho upravlinnia, vol. 1-2 (1), pp. 229—236.

9. Kandahura, K.S. (2015), "The mechanism of public administration in the sphere of relations between the authorities and civil society institutions", Derzh. upr.: udoskonalennia ta rozvytok, vol. 1, available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=808> (Accessed 05 Aug 2018).

10. Fedorchak, O.V. (2008), "Classification of mechanisms of public administration", Demokratychne vriaduvannia, vol. 1, available at: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeVr/2008-01/O_Fedorchak (Accessed 05 Aug 2018).

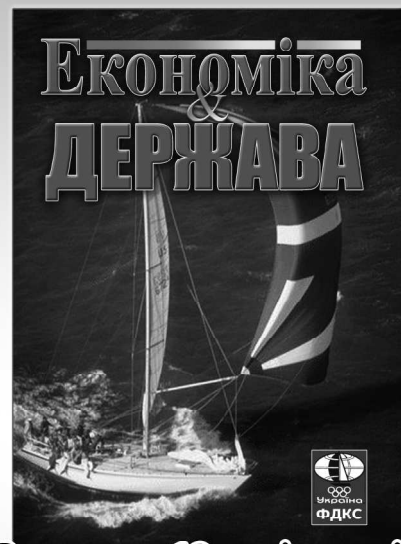
11. Nyzhnyk, N.R. and Mashkov, O.A. (1998), Systemnyj pidkhd v orhanizatsiakh derzhavnoho upravlinnia [System approach in organizations of public administration], UADU, Kyiv, Ukraine.

12. President of Ukraine (2016), Decree "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated May 20, 2016, "On the Strategic Defense Bulletin of Ukraine"", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/240/2016> (Accessed 05 Aug 2018).

13. Surmin, Yu.P. (2010), Entsyklopedychnyj slovnyk z derzhavnoho upravlinnia [Encyclopedic Dictionary of Public Administration], NADU, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 07.08.2018 р.

Науково-практичний журнал
«ЕКОНОМІКА ТА ДЕРЖАВА»

Передплатний індекс: 01751

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових

видань України з ЕКОНОМІКИ

www.economy.in.ua

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28

(044) 458-10-73